

واکنش‌های ایران به ماجرای واگنر در روسیه

به قلم فرزین ندیمی (/fa/experts/frzyn-ndymy/)

۱۰ ژوئیه ۲۰۲۳

همچنین دست‌یافتنی به

(English (/policy-analysis/iranian-reactions-wagner-standoff-russia

العربية (/ar/policy-analysis/rdwd-alfi-alayranyt-ly-almwajht-alty-qamt-bha-mjmwt-faghnr-fy-rwsya/)

درباره نویسنده

فرزین ندیمی (/fa/experts/frzyn-ndymy/)

او پیش از این برای موسسه واشنگتن در باره استراتژی تهران در باره استفاده از جنگ افزارهای دریایی ایران در جنگ نامتقارن نوشته است

تحلیل کوتاه

مقامات ایرانی کاملاً آگاه اند که بحران پوتین شبیه بحران نقاط ضعف خودشان است و از این جهت احتمالاً تلاش‌های خود را برای تحکیم رابطه امنیتی دوجانبه و خرید سلاح و تکنولوژی روسی افزایش خواهند داد

در حالی که یگان‌هایی از گروه واگنر تحت فرماندهی یوگنی پریگوژین در ۲۳ ژوئن به سرعت بزرگراه ام-۴ را به سمت مسکو می‌پیموندند رسانه‌های ایرانی با نگرانی ماجرا را دنبال می‌کردند و از خود می‌پرسیدند آیا بازیگران خارجی در این حرکت دست دارند آیا پیمانکاران نظامی یاغی می‌توانند به مسکو برسند و آیا حکومت ولادیمیر پوتین از این آبروریزی جان به در خواهد برد رسانه‌های تندرو مثل خیرگزاری تسنیم که به سپاه پاسداران وابسته است بلافاصله شورش واگنر را با آنچه «جنگ ترکیبی از سوی توطئه‌گران غربی و ناتو» علیه رژیم ایران می‌داند (<https://tn.ai/2916298>) تشبیه (<https://tn.ai/2916298>) کردند (<https://tn.ai/2916298>). تسنیم مدعی شد که تحریک به جنگ داخلی در هر دو کشور صورت می‌گیرد رسانه‌های وابسته به سپاه سناریوهای مشخصی را برای تقویت این نظریه مطرح کردند از جمله مطابق یکی از آن‌ها اعضای واگنر گویا فریب «دروغ‌پراکنی رسانه‌های» ناتو را خوردند که آن‌ها را تشویق کردند تا تفنگ‌های‌شان را به سمت دولت خود بگیرند در واقع رسانه‌های ایرانی متعددی ابراز نگرانی کردند که این ماجرا عمدتاً به نفع اوکراین و غرب خواهد بود

تندروها همچنین اصلاح‌طلبان داخل ایران و حامیان رسانه‌های آن‌ها را به جانبداری شتابزده از پریگوژین علیه پوتین متهم کردند حسین شریعتمداری مدیر مسئول روزنامه *کیهان* که از سوی علی خامنه‌ای رهبر ایران به این سمت منصوب شده انگشت اتهام به سوی اصلاح‌طلبان گرفت و از آن‌ها به خاطر تضعیف رژیم از طریق «حمایت» از حرکت زودمرگ یگان‌های پریگوژین به سمت مسکو به شدت انتقاد کرد قابل تأمل است که او این موضع را به «حمایت» پیشین اصلاح‌طلبان از توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ تشبیه کرد

به نظر می‌رسد تندروها زنگ خطر را شنیده‌اند به‌ویژه به این خاطر که روس‌های مسلحی توانستند به سرعت چالشی غافلگیرکننده ترتیب دهند که دولت مرکزی روسیه را با ظاهر شکست‌ناپذیر آن برای مدتی کوتاه هم که شده تهدید کند احتمال تبانی نیروهای داخلی روسیه با پریگوژین نیز تندروها را نگران کرد از چشم آن‌ها مردم و پرسنل نظامی و امنیتی سرخورده ایران ممکن است از این رویداد الهام بگیرند و از تاکتیک‌های مشابه برای جهشی در مبارزه دیرینه با رژیم در تهران استفاده کنند برای همین بیشتر رسانه‌های

رژیم شورش واکنر را توطئه غرب برای تضعیف پوتین و مهار قدرت نظامی مسکو جلوه دادند و از اینکه پوتین «ماهرانه» این تهدید را خنثی کرد و بدون آسیب از این ماجرا نجات یافت (<https://nournews.ir/n/143654>) ایراز (<https://nournews.ir/n/143654>) کردند (<https://nournews.ir/n/143654>) خشنودی (<https://nournews.ir/n/143654>) .

مفسران تندرو در حمایت از پوتین علیه «توطئه‌گران به رهبری غرب» تا جایی پیش رفتند که حتی برخی محافظه‌کاران خواستار رویکردی متوازن‌تر شدند. مثلا علی مطهری نماینده صریح‌اللهجه سابق مجلس از ایرانیانی که «منافع مردم ایران را به منافع روسیه گره می‌زنند» (<https://www.radiofarda.com/a/32476291.html>) انتقاد (<https://www.radiofarda.com/a/32476291.html>) کرد (<https://www.radiofarda.com/a/32476291.html>) و خواستار بازگشت به سیاست عدم تعهد انقلابی گذشته شد که در شعار قدیمی «نه شرقی، نه غربی» منعکس است.

با این همه این روزها رهبران ایران آشکارا از میل خود به جانبداری از روسیه و چین در یک «نظم جهانی جدید چندقطبی» به زبان آمریکا سخن می‌گویند. آن‌ها همچنین می‌خواهند از سرمایه‌گذاری سیاسی خود در روسیه پوتین بازدهی خوبی کسب کنند یعنی آنچه با فروش پهپادهای انتحاری «شاهد» و مهمات دیگر به مسکو برای استفاده علیه اوکراین شاهد بوده‌ایم. بویژه تدریجاً تدریجاً خواهان آن اند که روسیه به ارتقای برنامه‌های تسلیحاتی ایران کمک کند و ناوگان جنگنده پیشرفته سو-۳۵ را که وعده داده تحویل دهد.

بنابراین چندان غیرمنتظره نبود که یک روز بعد از «حرکت اعتراضی» نیروهای واکنر به سوی مسکو ابراهیم ریسی رئیس جمهور و حسین امیرعبداللهیان وزیر خارجه با همتایان روسی خود تلفنی صحبت کردند و در بحبوحه خطر شورش داخلی حمایت تهران را از «حاکمیت ملی روسیه» بیان داشتند. همزمان سرلشکر محمد باقری فرمانده ستاد کل نیروهای مسلح در ۲۸ ژوئن با وزیر دفاع روسیه سرگئی شویگو تماس گرفت تا حمایت خود را نشان دهد. از اوضاع در روسیه اطمینان حاصل کند و او را به تهران دعوت کند. گرچه این دیدار ممکن است به این زودی اتفاق نیفتد.

در درازمدت این رویداد بی‌شک به تهران یادآوری خواهد کرد که باید قدر داشتن یک متحد خارجی نیرومند مثل روسیه را بدانند. مقامات ایرانی احتمالاً درخواست‌های خود را برای تسلیحات و تکنولوژی‌های وعده داده شده روسیه افزایش خواهند داد. سردار احمد رضا رادان فرمانده کل نیروی انتظامی پیش‌تر برای دیداری نادر از مسکو برای بحث درباره همکاری امنیتی دوجانبه عازم مسکو شده بود. در ۲۸ ژوئن او و ویکتور زولوتوف فرمانده بانفوذ گارد ملی روسیه (روس‌گواردیا) درباره همکاری در زمینه «سلاح و مهمات مبارزه با تروریسم مبارزه با قاچاق مواد مخدر و عوامل بی‌ثبات کننده امنیت» (<https://www.javann.ir/004te5>) گفتگو.

(<https://www.javann.ir/004te5>) کردند (<https://www.javann.ir/004te5>) قابل تامل است که روس‌گواردیا در سال ۲۰۱۶ برای هدف روشن سرکوب اعتراضات خیابانی فزاینده روسیه تشکیل شد. بنابراین ملاقات رادان و زولوتوف نشانه دیگری است از اینکه دو رژیم در تلاش برای تقویت بقای دوجانبه خود بیشتر به هم نزدیک خواهند شد. یک ستون‌نویس *کیهان* (<https://kayhan.ir/fa/news/267989>) در (<https://kayhan.ir/fa/news/267989>) نوشت (<https://kayhan.ir/fa/news/267989>) : «ضربه‌ای که تو را از پا در نیارود قوی‌ترت می‌کند».

فرزین ندیمی هموند ارشد انستیتو واشنگتن است.

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Militia Propagandists Comment on Tsurkov Kidnapping

ژوئیه ۲۰۲۳

Hamdi Malik

[\(/policy-analysis/militia-propagandists-comment-tsurkov-kidnapping\)](#)

ARTICLES & TESTIMONY

Why a Weak Abbas Is Dangerous for Israel

ژوئیه ۲۰۲۳

Dennis Ross ,
Ghaith al-Omari

[\(/policy-analysis/why-weak-abbas-dangerous-israel\)](#)

BRIEF ANALYSIS

Infighting Between Northern Hashd Units Requires IRGC-QF Mediation

ژوئیه ۲۰۲۳

Michael Knights ,
Amir al-Kaabi ,
Hamdi Malik

[\(/policy-analysis/infighting-between-northern-hashd-units-requires-irgc-qf-mediation\)](#)

TOPICS

[\(fa/policy-analysis/nzamy-w-amnyty/\)](#) نظامی و امنیتی

[\(fa/policy-analysis/rqabt-qdrthay-bzrg/\)](#) رقابت قدرتهای بزرگ

REGIONS & COUNTRIES

[\(fa/policy-analysis/ayran/\)](#) ایران

